

Gy?zött az igazság és Kálomista Gábor

2023 május 07. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Végre!

A F?városi Ítél?tábla másodfokon a Megafilm Kft. produkciós cégnek adott igazat abban a polgári perben, amelyet Hann Endre kezdeményezett az ElkXrtuk cím? film kapcsán.

Mint ismeretes, a Kálomista Gábor rendez?-producer által elkészített ElkXrtuk cím? filmet a hazai mozivásznon el?ször 2021. október 21-én vetítették. A mozifilm alapvet?en 2006 ?szét, különösen Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök ?szödi beszédének kiszivárogtatását és az október 23. napján történt rend?ri er?szak körüli eseményeket önti politikai krimi formájába. Megjelenése egyes jelenlegi ellenzéki szerepl?k körében számos vitát váltott ki, és ez a kiadó és egyben forgalmazó cég elleni személyiségi jogi jogsértés megállapítása iránti perben is kifejezést nyert. Sajtóhírekre támaszkodva az érintett közvélemény-kutató els? embere hivatkozott arra is, hogy a filmforgalmazó cég által a weboldalán 2021. október 20. napján közzétett „Miniszterek, b?nöz?k és tanácsadók – de vajon melyik ellenzéki politikus aktív még ma is? – ?k játsszák az ElkXrtuk valós szerepl?it” cím? sajtóközleményben a színész képe és neve mellett Hann Endre Miklós képe és neve feltüntetésével egyértelm?en beazonosítja ?t és összefüggésbe hozza a filmbeli Endre szerepl?vel.

A konkrét ügy érdemi jogi részét nem érintve általánosságban elmondható, hogy az egységes fels?bírói gyakorlat alapján a közszerepl?kr?l alkotott kedvez?tlen véleménynyilvánítás, értékítélet önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha túlzó, vagy felfokozott érzelmeket tükröz. A közéletben részt vev? személyeknek ugyanis számolniuk kell azzal, hogy politikai ellenfeleik (különösen választási id?szakban) tevékenységüket, szereplésüket kritikával illetik és err?l a közvéleményt tájékoztatják. A közélet szerepl?inek el kell viselniük a személyüket kedvez?tlen színben feltüntet? és tevékenységüket negatív módon értékel? véleményt, kritikát is. A politikai szereplést vállaló személyeknek számolniuk kell azzal, hogy tevékenységüket a más politikai, erkölcsi vagy szakmai álláspontot képvisel? személyek kritizálni fogják, és eltér? véleményükr?l – különösen kampányid?szakban – a helyi lakosságot is tájékoztatják. A közélet szerepl?inek a tevékenységüket érint?, sért? kritikát is el kell viselni, akkor is, ha az kifejezésmódjában indokolatlanul bántó vagy megalázó.

Fontos annak hangsúlyozása, hogy a közszerepl?k személyiségvédelme vonatkozásában a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróságnak a Hans Dichand kontra Ausztria ügyben hozott ítélete alapján a fontos politikai személyeknek számolniuk kell azzal, hogy közhatalmi és egyéb tevékenységük a nyilvánosság számára megismerhet?vé válik. A véleménynyilvánítás szabadsága a demokratikus társadalom egyik lényeges alapja. E tényt a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság a Skalka kontra Lengyelország ügyben is kifejezésre juttatta, oly módon, hogy a szólásszabadság nemcsak információkra, illetve eszmékre vonatkozik, ahogy azokat el?nyösen nem bántónak vagy közömbösnek tekintik, hanem azokra is, akik sértegetnek, megbotránkozást keltenek vagy háborgatnak. Ezek a követelményei annak a pluralizmusnak, toleranciának, amely nélkül nem létezik demokratikus társadalom.

Az egyik legújabb vonatkozó döntésében a magyar Alkotmánybíróság (AB) rámutatott arra, hogy a fokozott alkotmányos védelem alatt álló közéleti véleményszabadság fókuszában els?sorban maguk a közügyek, nem pedig a közszerepl?k állnak, ezért a személyiségvédelem korlátozottsága nem csupán a hivatásszer?en közszereplést vállalók esetében érvényesül? szabály. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azonban a megszólalással érintett személy státusát sem: a közhatalmat gyakorló személyek és a közszerepl? politikusok esetében a személyiségvédelem korlátozottsága mindenki máshoz képest szélesebb körben min?sül „szükségesnek és arányosnak”. Az ? esetükben a közügyekkel összefüggésben megfogalmazott, értékítéletet kifejez? véleménynyilvánítás f?szabály szerint nem lehet alapja polgári jogi felel?sségre vonásnak. A közéleti szerepl?k korlátozott személyiségvédelme kapcsán kiindulópont az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) sz. határozata. Az AB szerint a demokratikus államélet és közvélemény érdekében az állami tisztségvisel?k és más közszerepl? politikusok alkotmányosan védett magánszférája másokénál sz?kebb; különösen ki kell tenniük magukat mások kritikájának.

Személyes tapasztalat alapján kijelenthetem, hogy a fenti normák érvényesülnek a gyakorlatban is. Amikor Hagyó Miklós az úgynevezett bohócos plakátkampány kapcsán pert indított a Civil Összefogás Közhasznú Alapítvánnyal (CÖF-CÖKA) szemben, az els? fokú pernyertességét követ?en mind másodfokon a F?városi Ítél?táblán, mind a Kúrián elutasították a keresetét. A legf?bb bírói fórum f?bb érvei a korábban kifejtett szólásszabadságra és közéleti szerepl?k t?résí kötelezettségére vonatkoztak.

„Fellebbezésünk az alkotói szabadság védelmére épül, ami alkotmányos jogunk, és bár ez – érdekes módon – eddig f?leg a balliberális oldal vessz?paripája volt, ebben az ügyben azonban mélyen hallgatnak” – nyilatkozta korábban a Magyar Nemzetnek az ElkXrtuk cím? film producere, Kálomista Gábor, aki az elveszített els? fokú eljárást követ?en fellebbezést nyújtott be, miután a bíróság decemberben – Kálomista szerint kifogásolható pervezetéssel – Hann Endrének adott igazat. A producer kijelentette, folytatják az ügyet, akár a legvégs? fórumig

elmennek, amíg valamilyen módon nem születik olyan ítélet, amely az alkotói szabadságot tiszteletben tartja. Az, hogy ez másodfokon sikerült Kálomistáéknak, nem szorul b?vebb magyarázatra. Azokhoz pedig csatlakozom, akik érdekl?déssel várják az ítélet indoklását.

A szerz? alkotmányjogász

Borítókép: Kálomista Gábor (Fotó: Havran Zoltán)

www.magyarnemzet.hu

Ajánló